

#JULIOL 16

L'actualitat
farmacèutica
a un clic.
Segueix-nos!

Recull mensual del

Blog

COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE BARCELONA

NOTICIES FARMACIA

MON COL·LEGI

OPINIONS DEL COL·LEGI

RECOMANACIONS

INFARMA

blog.cofb.cat

CONGRÉS NACIONAL FARMACÈUTIC: AVANÇ DEL PROGRAMA DISPONIBLE

El Consejo General i el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Castelló continuen els avanços en l'organització del **20 Congrés Nacional Farmacèutic** que, sota el lema "La nostra innovació és la teva salut", reunirà a la professió farmacèutica a **Castelló del 19 al 21 d'octubre**. Ja està disponible en www.portalfarma.com una bestreta dels temes que s'abordaran durant tres dies en els quals es debatrà sobre els temes de major actualitat professional.

La farmàcia assistencial, els medicaments d'ús animal i els antibiòtics, l'atenció socio sanitària i domiciliària, l'accessibilitat dels medicaments innovadors i la problemàtica dels DH, la verificació dels medicaments, la falsificació i el comerç il·legal, les vacunes, la cronicitat, la salut pública, etc. són solament alguns dels temes que es tractaran durant el congrés.

El termini d'enviament de comunicacions científiques està obert fins al proper 15 de juliol.
[Consulta la normativa d'enviament de comunicacions.](#)

Una de les novetats d'aquest any seran els premis que es concediran a les tres millors comunicacions científiques presentades per farmacèutics.

El Congrés Nacional Farmacèutic és el màxim fòrum de trobada professional que organitza el Consell General cada dos anys, per tractar els assumptes de major actualitat farmacèutica. Tota la informació sobre el congrés està disponible en www.portalfarma.com i pot seguir-se en Twitter a través de [@portalfarma](https://twitter.com/portalfarma), amb l'etiqueta **#20CNF**.

[20 Congreso Nacional Farmacéutico](#) (espai al web del Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos)

“TIBURONES EN LA FARMACIA”: ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL I LES PERSPECTIVES DE FUTUR DE L'OFICINA DE FARMÀCIA

La liberalització de la farmàcia espanyola és una amenaça cíclica o un procés llarg i pacient del qual estem assistint als seus últims actes? Quina lectura tindria per a la sanitat pública la desregulació del model d'ordenació farmacèutic espanyol? Què revelaria això de l'economia global?

El farmacèutic i escriptor barceloní **Eduardo Litrán** ha publicat recentment el llibre **“Tiburones en la farmacia (liberalización de la farmacia, privatización de la sanidad y desgobierno económico global)”**. L'obra, fruit d'un any de documentació i redacció, toca temes de primera actualitat com ho són la corrupció, els rescats bancaris, les retallades i els impagaments a les farmàcies dins el context de crisi global cronificada. Respecte als impagaments, l'obra analitza el vincle entre l'asfíxia econòmica de les farmàcies i les insistents pressions per desregular el sector. Per a l'autor, la greu situació financera de la Generalitat i les noves pressions que des de Brussel·les insten a fer més retallades a Madrid haurien de mantenir tots els farmacèutics més units que mai per tal de preservar la potestat sobre el medicament.

“Què ha d'aprendre el món financer i polític de les professions sanitàries i per quin motiu el destí de la nostra oficina de farmàcia és un indicador de les possibilitats de regeneració econòmica global són algunes de les reflexions que sens dubte encendran l'inajornable debat sobre la necessitat de recuperar el poder delegat al representant polític i segrestat pel mercat, tant en l'àmbit empresarial i professional com en l'àmbit social” explica Litrán.

Sobre l'autor

Eduardo Litrán, llicenciat en farmàcia per la UB, especialitzat en comunicació estratègica per EADA (dircom), escriptor, empresari i membre del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona. Durant deu anys ha exercit com a administrador i coordinador farmacèutic d'un bufet jurídic especialitzat en la transmissió de farmàcies, experiència que li ha permès constatar la necessitat de regular qualsevol activitat per al seu òptim desenvolupament (defensa la necessitat de la supervisió col·legial de l'activitat de traspàs de farmàcies).

Més informació i venda exclusiva del llibre: <http://www.tiburonesenlafarmacia.com/>

Repercussió mediàtica del llibre

“Ante la grave amenaza de caer en ese temible Absolutismo de Mercado se impone un cambio de dirección en el discurso para que el sistema financiero, fracasado como demuestra su necesidad de rescates públicos, deje de aleccionar al mundo sanitario, y por una vez calle, escuche y aprenda de los valores inherentes a los profesionales de la salud”

Cartell promocional del llibre

JUNY: ELS IMPAGAMENTS I LA CAMPANYA CONTRA EL CÀNCER DE PELL, ENTRE ELS TEMES MÉS DESTACATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Situació econòmica

LA PREOCUPACIÓN POR LOS IMPAGOS

Cataluña paga parte de las facturas pendientes de febrero y marzo

El pago de los 5.800 millones del FLA del primer trimestre del año por parte del Ministerio de Hacienda ha supuesto 172,74 millones para Cataluña.

J. T. (jura.tur@correo-farmacologico.com) | 31552016 13:43

compartir

👁️ 👤

esquema (cancela)

Notícia del Correo Farmacéutico informant del cobrament

Las farmacias catalanas acumulan una deuda de más de 200 millones de euros

Europa Press explica el deute

Engegàvem el juny amb el **cobrament parcial de dos mesos endarrerits**, concretament, el 76% de febrer i el 24% de març i amb **l'impagament per part de l'Administració a les farmàcies catalanes que feia augmentar el deute a més de 200 milions d'euros i que vam tornar a denunciar als mitjans de comunicació**.

El Global, Correo Farmacéutico i IM Farmacias, van fer ressò del cobrament i, per altra banda, Europa Press, El Mundo, 20 minutos, El Economista, La Razón Cataluña, Diari de Girona, Diari de Tarragona, Regió 7, La Informació, Catalunya Press, El Dia, Gente en Barcelona, Al Dia, en premsa generalista, i El Global (1 i 2), Correo Farmacéutico, El Farmacéutico, IM Farmacias, Diariofarma, ConSalud, Acta Sanitaria, Revista Acofar, Farmanatur i Sanifax en especialitzada, van informar sobre el deute.

El Govern es compromet a reduir a 60 dies els pagaments a les farmàcies de juliol i agost

Comparte en Facebook Comparte en Twitter

WAZZEN 10/12

La Vanguardia era un dels mitjans que explicava la reducció de l'impagament de 80 a 60 dies durant el juliol i agost

Dues setmanes després alguns mitjans (La Vanguardia, Vilaweb, Nació Digital, Directe.cat, El Global, Correo Farmacéutico, IM Farmacias i Diariofarma) recollien que **el Govern de Catalunya es comprometia a reduir el retard a 60 dies durant els mesos de juliol i agost**.

JUNY: ELS IMPAGAMENTS I LA CAMPANYA CONTRA EL CÀNCER DE PELL, ENTRE ELS TEMES MÉS DESTACATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Campanya de prevenció del càncer de pell "Abans de deixar-t'hi la pell, consulta"

Al juny va finalitzar una de les campanyes que ha obtingut més repercussió per part dels mitjans. Es tracta d'una iniciativa que va posar en marxa entre el 23 de maig, Dia Mundial del Melanoma, i el 13 de juny, coincidint amb el Dia Europeu de la Prevenció del Càncer de Pell, el Col·legi i la Unitat de Melanoma de l'Hospital Clínic de Barcelona per prevenir el càncer de pell. El projecte, sota el lema "Abans de deixar-t'hi la pell, consulta", permetia que els ciutadans s'adrecessin a les farmàcies per avaluar els seus factors de risc a l'hora de patir un càncer de pell.

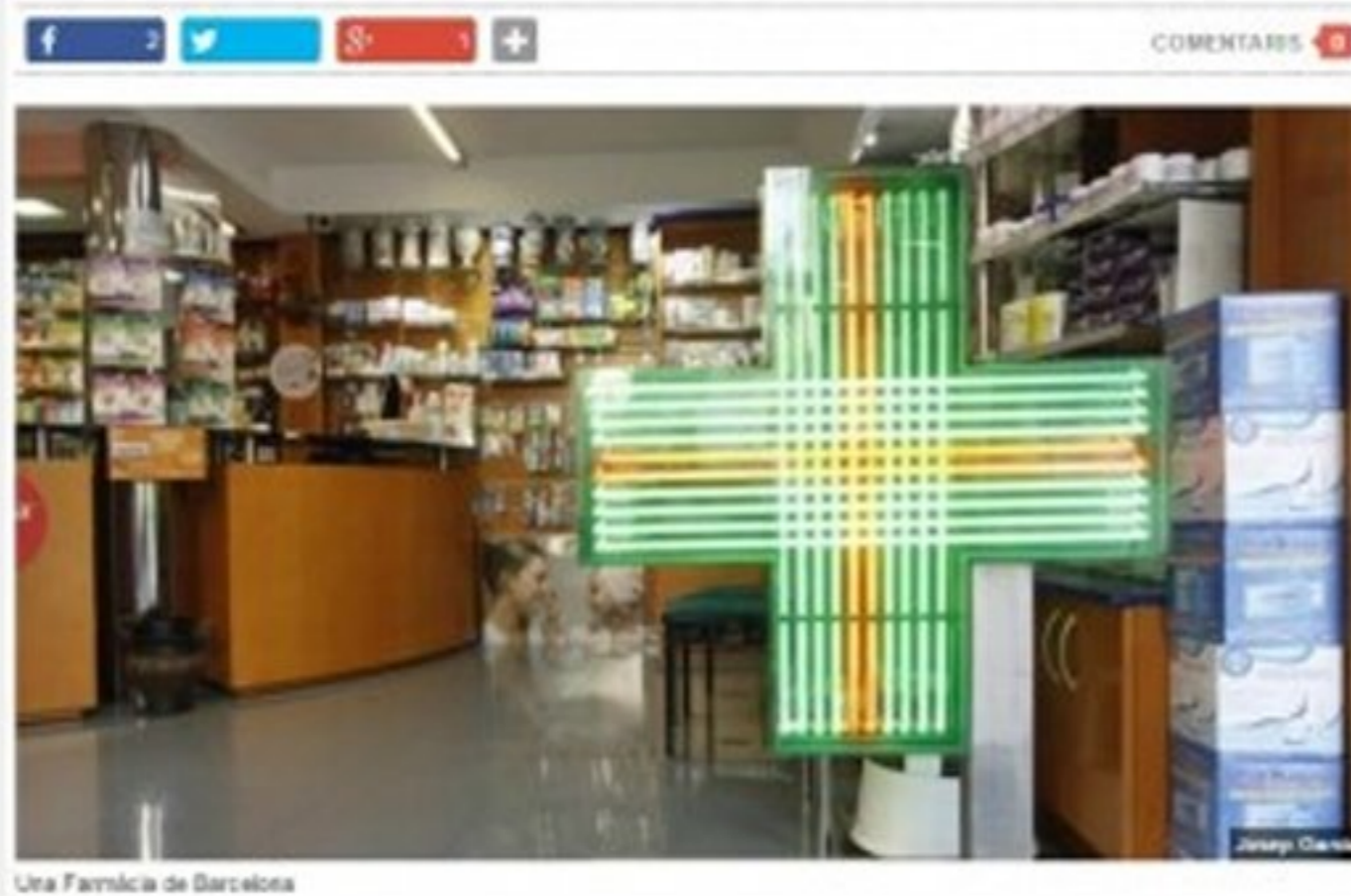

TV3 va reservar un espai per explicar la campanya

FINS AL 13 DE JUNY

Campanya per prevenir el càncer de pell en farmàcies de Barcelona

■ Els farmacèutics fan una primera valoració del pacient per derivar-lo al metge en cas de risc

Repercussió d'El Periódico informant de la campanya

El COFB va convocar una roda de premsa per informar-ne amb **Núria Bosch**, anterior vocal de Dermofarmàcia i Productes Sanitaris i actual vicetresorera del Col·legi, i el Dr. Josep Malvehy, director i coordinador de la Unitat de Melanoma de l'Hospital Clínic de Barcelona, com a portaveus. Nombrosos mitjans es van fer ressò: TV3 Comarques, TVE1 Catalunya (del minut 13'49" al 15'30"), BTV en televisió; Rac1, Catalunya Ràdio, Cope Catalunya (1 i 2), Mataró Ràdio (del minut 41'06" al 53') i Ràdio Cubelles (del minut 9'31" al 11'32") en ràdio, i La Vanguardia, El Periódico, La Razón, El Economista, Al Dia, Diari de Tarragona, Diari de Terrassa, Eix Diari, Canal Terrassa, El Global, Correo Farmacéutico (Todo Dermo), El Farmacéutico, IM Farmacias, Acta Sanitaria, DiarioFarma, Gaceta Médica,

Revista Acofar, PM Farma i Sanifax en premsa de paper i digital.

Jornada de distribució al COFB

El Global, El Farmacèutic, IM Farmacias, Acta Sanitaria, Diariofarma i Sanifax van informar sobre la **Jornada de distribució farmacèutica** del 15 de juny organitzada conjuntament pel Col·legi, el Departament de Salut i l'AEFI. Durant la inauguració de l'acte, es va fer èmfasi en el **valor del sector de la distribució farmacèutica i els nous reptes als que ha de fer front. L'actualitat i el futur de les Bones Pràctiques de Distribució (BPD), així com aspectes a tenir en compte en el transport de medicaments**, van ser els dos temes centrals de la Jornada, que va servir com un espai de reflexió i debat entre els professionals farmacèutics.

FARMACIA /

Los farmacéuticos de Barcelona analizan el estado de la implementación de las BPD

Imágenes

Temas relacionados: Jordi De Dalmases · COF de Barcelona · AEFI · COFB · Cataluña · Distribución farmacéutica · Buenas prácticas · Podemos

El Global va ser un dels mitjans que va aprofundir sobre aquesta Jornada de Distribució

Projectes becats pel Col·legi

Farmacia Comunitaria

El seguimiento de la medicación desde la farmacia aumentaría en más de cinco años la calidad de vida de los pacientes

29 de junio de 2016 15:36

El proyecto se pudo desarrollar con el apoyo de una de las 3 becas de Investigación que otorgó el COF de Barcelona durante el curso 2014-2015.

El mitjà especialitzat IM Farmacias publicava aquesta notícia fent referència a un dels projectes becats del Col·legi

Al juny també vam enviar nota de premsa als mitjans per comunicar que un dels projectes becats pel Col·legi havia conclòs que **"s'augmentaria en més de cinc anys la qualitat de vida dels pacients als qui es fa seguiment de la medicació des de la farmàcia"**. L'estudi, dut a terme per un grup de cinc investigadors –Martha Milena Silva Castro, Anna Font Olivet, Laura Rius Font, Clara Bermúdez Tamayo i Gerardo Colorado Díaz-Caneja- es va centrar a fer el seguiment de 252 pacients atesos a la Unitat d'Optimització de la Farmacoteràpia (UOF) d'una farmàcia de Granollers (Barcelona) durant quatre anys (des d'abril de 2011 fins a juliol de 2015).

La investigació, **"Avaluació del Seguiment**

Farmacoterapèutic en Pacients d'una Unitat d'Optimització de la Farmacoteràpia", s'ha pogut dur a terme gràcies al suport d'una de les tres beques que el Col·legi va atorgar durant el curs 2014-2015.

Ho van explicar El Global, Correo Farmacéutico, Redacción Médica, IM Farmacias, Acta Sanitaria, Consejos de tu Farmacéutico i Sanifax.

JUNY: ELS IMPAGAMENTS I LA CAMPANYA CONTRA EL CÀNCER DE PELL, ENTRE ELS TEMES MÉS DESTACATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Farmàcia assistencial: detecció precoç de càncer de còlon

Buena participación en el programa de detección de cáncer de colon en farmacias

Quiero saber la última de:
Asociación Privada, Australia, Canadá, Cáncer colorrectal, Cartera de Servicios, Cataluña, Ciudadanos, Cribado, Evaluación económica, Italia

Notícia de Diariefarma on es fa ressò del servei i de l'informe que en detalla les xifres

l'aposta del Departament de Salut per desplegar aquest programa a tot Catalunya amb la participació de les farmàcies.

El Programa de Detecció Precoç de Càncer de Còlon i Recte ha tornat a ser notícia al juny gràcies a l'informe "Resultados de una cartera de Servicios de salud pública en la farmacia comunitaria: cribado de cáncer de colon" que detallava els resultats d'aquest servei.

Fins a cinc membres del Col·legi van col·laborar en aquest estudi, Rafael Guayta-Escolies, director de Projectes i Recerca del CCFC, Cristina Rodríguez, cap del Departament de Formació i Desenvolupament Professional del COFB, María Estrada, del Departament de Projectes del COFB, i Mercè Barau, anterior vocal d'Atenció Farmacèutica del COFB, del qual, Diariofarma, en va fer ressò.

El mitjà especialitzat destaca, entre d'altres qüestions, **el paper del programa a Catalunya, l'àmplia participació de la ciutadania en aquest cribatge i**

Seguim sent referència

- **Medicaments que contenen opioïsedà**

El 21 de juny, l'ARA va publicar un article sobre els fàrmacs derivats de l'opi presents en el sistema sanitari, que són **la morfina, la codeïna i el fenantil**. Per complementar la notícia, el diari va recollir declaracions de **Rafael Guayta, director de projectes i recerca del Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya (CCFC)**, on assegurava que el consum d'aquests medicaments està "molt regulat" i que l'accés es produeix "via mercat negre o venda a través d'internet".

Uns medicaments de "molt difícil accés" a Catalunya

MARCO MARTÍN MAYAS
BARCELONA

Meefina, codeïna i fenantil són fàrmacs derivats de l'opi presents en el sistema sanitari. Ara bé, el seu ús es gestiona amb protocols estrictes i el consum està "molt regulat", diu el director de recerca del Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya, Rafael Guayta-Escolies. L'accés es produeix "via mercat negre o venda a través d'internet", cosa que dificulta que hi hagi un nombre molt elevat d'addictes. A més a més, el model de prescripció de fàrmacs

Els opioïdes s'usen com a calmants del dolor. (1)

compta amb la participació de metges, infermers i farmacèutics, una "gestió compartida" que augmenta l'efectivitat i seguretat dels medicaments, afegia Guayta-Escolies.

Albasser d'aquestes substàncies, a la pràctica, no és gaire habitual a casa nostra, afegia la responsable del servei d'anàlisi d'Energy Control, Mireia Ventura. El programa, que controla els tipus de drogues presents a l'oci nocturn, no ha detectat que la prescripció del fentanil hagi augmentat recentment. Si que hi ha constància d'un repunt de morts per sobredosi associada a aquest fàrmac en països de l'est o del nord d'Europa, però no a l'Estat, afegia. Hi ha un altre factor, i és que l'opi és "fàcilment accessible" a Espanya. "Si la gent treu la substància il·legal disponible no té sentit que busqui altres substàncies més potents i amb efectes secundaris", afegia. La morfina i la codeïna són més conegudes, però utilitzar el fentanil com a droga recreativa no és una pràctica comuna. "Això no vol dir que no sigui un fenomen a l'alça, que no existeixi o que no acabi arribant", conclou Ventura.

L'ARA va publicar aquest article el 21 de juny amb declaracions de Rafael Guayta, director de projectes i recerca del Consell

- **Consells i mesures per la calor**

Amb l'arribada de l'estiu, alguns mitjans decideixen compartir consells i mesures per fer front a la calor. Al juny, dues ràdios en van parlar i van entrevistar, per una banda, **Rafael Guayta** i, per altra, a **Marta Alcalde, vocal de Dermofarmàcia i Productes Sanitaris del Col·legi**.

Barcelona FM va decidir emetre un especial on, Guayta, exposava un conjunt de consells per prevenir la calor. En canvi, a Catalunya Ràdio, en el programa "La vida" (del minut 11'03" al 13'47" i del 23'18" al 24'25"), es va parlar sobre els problemes de la suor excessiva i, Alcalde, va aportar solucions a aquest problema.

- **La tendència en formació: "Cursos más prácticos, mucha gestión y servicios"**

La formació farmacèutica, notícia al Correo Farmacèutico

Segons una notícia de Correo Farmacèutico, diferents col·legis professionals del sector confirmaven una **tendència cap a la formació pràctica i interactiva**, a diferència de la que es realitzava anteriorment, molt teòrica. **Mònica Gallach, responsable de l'àrea de Formació del Departament de Formació i Desenvolupament del Col·legi**, corroborava que aquesta metodologia busca "fomentar la capacitat de reflexió, el treball cooperatiu i la transmissió del

coneixement entre els assistents".

- **Interinitat en farmacèutics**

El Tribunal Constitucional va dictar "no considerar la interinitat dels farmacèutics com alguna cosa a valorar doblement a cara d'accedir a una plaça de funcionari a l'Institut Català de Salut", tal com ho explica Redacció Mèdica. El mitjà cita el Col·legi aclarint que la institució "es troba a l'espera" de què el Suprem es decanti sobre aquesta qüestió.

CONOCIMIENTO + Derechos

El Constitucional niega que la interinidad deba sumar en una oposición

Deja en manos del Supremo la convocatoria del ICS para farmacéuticos de 2009, que afecta a 61 profesionales

Redacción Médica informava de la sentència del Consitucional

- **Alimentació i Nutrició**

Tres mitjans (El imparcial, IM Farmacias i Vinetur) van compartir el seminari "**Dieta mediterrània, vi i salut**" organitzat per la Fundació per la investigació del vi i la Nutrició (FIVIN) realitzada al Col·legi.

Repercussió sobre la ponència "Dieta mediterrània, vi i salut" d'IM Farmacias

La ponència va comptar amb la participació d'un bon nombre d'experts en nutrició i va moderar l'acte la **vocal d'Alimentació i Nutrició del Col·legi, Anna Bach**.

Finalment, cal destacar l'entrevista que la Cope va fer-li a **Bach** al programa "El matí de Cope Catalunya i Andorra" (del minut 50'54" al 54'04"), on es va parlar de la Campanya d'hidratació promoguda pel Col·legi.

FARMACÈUTICS PARTICIPEN EN UNA XERRADA SOBRE LA PREVENCIÓ DEL CÀNCER DE CÒLON I RECTE

El càncer de còlon i recte és un dels càncers més comuns, però també un dels més fàcils de diagnosticar. Quan la malaltia es detecta en un estadi inicial, la seva taxa de curació és elevada. Per això, **la detecció precoç és clau en aquest tipus de tumor, com també ho és la seva prevenció**: fer exercici físic de manera regular o evitar el consum habitual de carn vermella o de tabac, poden ajudar a reduir la probabilitat de patir-lo.

Les farmacèutiques comunitàries Soledad Castillejo i Begoña Barenys

Per explicar aquests i altres aspectes relacionats amb la malaltia, el Casal de Barri "La Cosa Nostra" de Nou Barris (Barcelona) va programar el 14 de juny una xerrada sobre la prevenció d'aquest tipus de càncer. Les farmacèutiques comunitàries **Begoña Barenys** i **Soledad Castillejo**, participants en el **Programa de detecció precoç del càncer de còlon i recte**, van intervenir, juntament amb el doctor **Jaume Grau**, coordinador del Programa de Prevenció de l'Hospital Clínic, i **Anna Formento**, infermera del Programa de Prevenció de l'Hospital de Vall d'Hebron. Entre el públic, residents de Can Peguera i també personal sanitari del CAP Turó.

El Programa de detecció precoç de càncer de còlon i recte (PDPCCR) persegueix diagnosticar i tractar els casos de càncer de còlon i recte com més aviat millor perquè hi hagi moltes més probabilitats de curació. El diagnòstic precoç ha demostrat que disminueix la mortalitat i la incidència del càncer.

Grau va tractar els aspectes epidemiològics d'aquests tipus de càncers i Formento, el tractament que es fa dels resultats obtinguts de les proves realitzades. Al seu torn, les farmacèutiques van explicar **com es pot participar en el programa, com es poden identificar les farmàcies participants amb un logotip, com el farmacèutic guia a l'usuari en l'entrega del kit, i quin és el procés de recollida de la mostra** (tens més dades sobre el Programa explicades a [aquesta notícia del Blog](#)). Així mateix, Barenys i Castillejo van destacar la importància del paper que les farmàcies tenen en aquest tipus de programes de prevenció de la salut, "principalment pel gran avantatge que representa la proximitat del farmacèutic, tant per facilitar el lliurament del kit d'anàlisi com per conscienciar a la població sobre la importància de la prevenció i convidar a participar en el

Distintiu que acredita a les farmàcies que participen en el Programa

programa" explica Barenys, que treballa a una de les 62 farmàcies que participen en el Programa a Nou Barris.

El públic assistent va mostrar un gran interès pel tema, participant de forma activa i mostrant la seva satisfacció per poder accedir a iniciatives com aquestes. Al final de la xerrada es va establir un col·loqui en què es van intercanviar impressions i resoldre alguns dubtes que es van plantejar: "el farmacèutic té un paper de gran importància a l'hora de poder resoldre dubtes relacionats amb aquesta malaltia i la seva prevenció. Trobem que és una **experiència molt recomanable per fer abans de començar el programes de cribatge de càncer de còlon i recte a les diferents àrees**

bàsiques de salut i d'aquesta manera donar més difusió a un programa de cabdal importància" matisa Barenys.

Potser també t'interessa: [31 de març: Dia Mundial contra el càncer de còlon](#) (Blog)

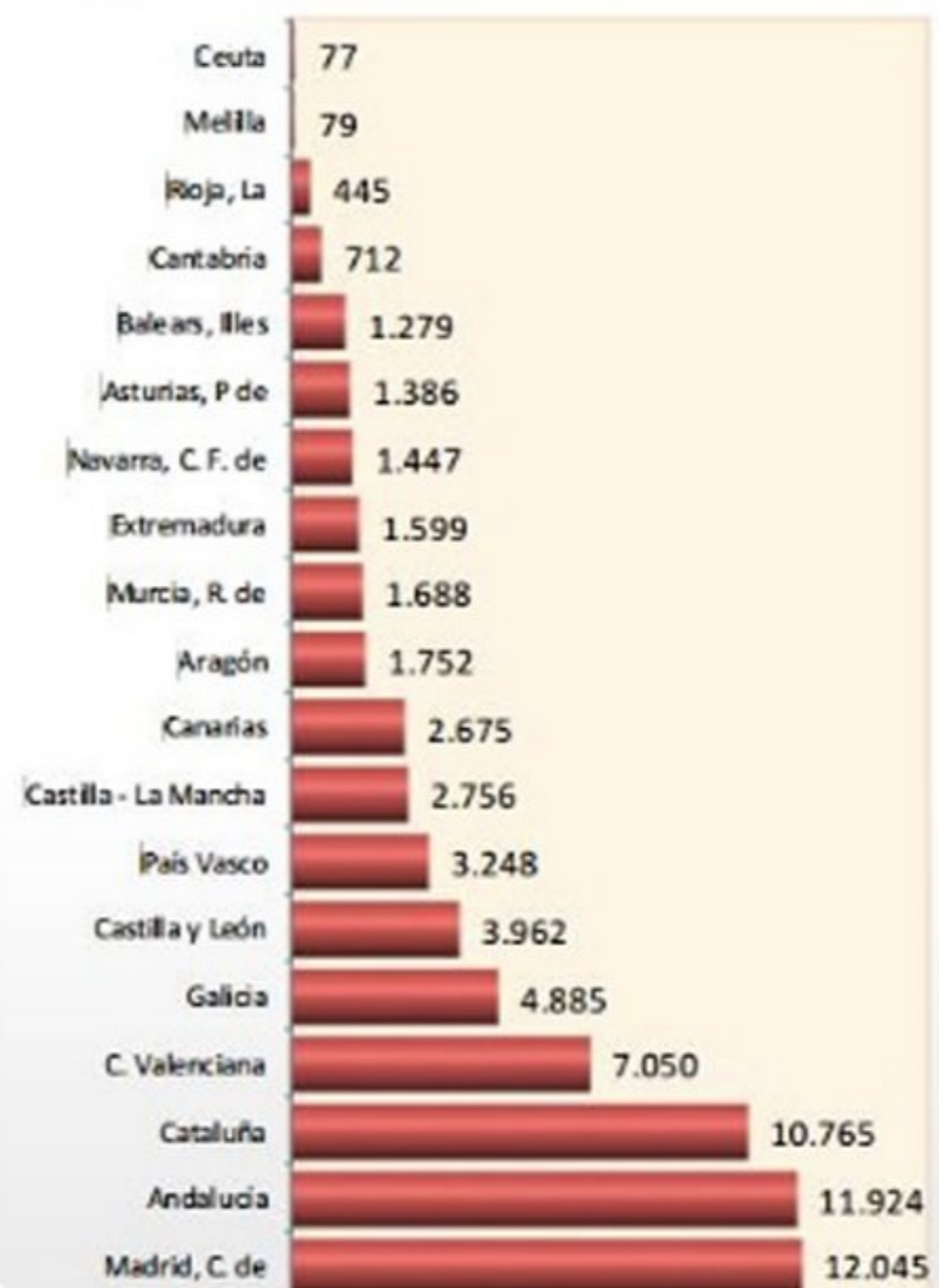
RADIOGRAFIA DE LA FARMÀCIA A ESPANYA

Espanya compta amb **21.937 farmàcies comunitàries** en les quals treballen **48.424 farmacèutics**. Així es desprèn de les conclusions de l'informe "**Estadístiques de Col·legiats i Farmàcies Comunitàries 2015**", que ha fet públic el Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos.

En relació amb 2014, **el nombre de farmàcies s'ha incrementat en 83**, mentre **el nombre de farmacèutics que treballen en les farmàcies ha augmentat en 1.230 professionals**. En total, i comptant amb totes les sortides professionals del farmacèutic, a Espanya hi ha **69.774 farmacèutics col·legiats en els 52 Col·legis Oficials de Farmacèutics**. Aquest estudi representa una radiografia de la professió farmacèutica, ja que analitza anualment l'evolució dels farmacèutics col·legiats i de les farmàcies, en l'àmbit nacional, autonòmic i provincial.

En l'actualitat a Espanya hi ha de mitjana **2,2 farmacèutics per farmàcia** i existeix una per cada **2.125 habitants**, sent un dels països amb la ràtio més baix, molt lluny de països com Dinamarca, que té **17.000 habitants per farmàcia**, o Suècia amb **5.000 habitants**.

Número de colegiados por autonomía

Gràfica extreta de l'informe (via Portalfarma)

Algunes **dades destacades** que es desprenen de l'informe:

- el 71,5% dels col·legiats són dones (49.909)
- per edats, el grup més important es troba entre els 35 i 44 anys (representa un 27% del total)
- edat mitjana dels col·legiats: 47 anys
- en la sortida més nombrosa, la farmàcia comunitària, el perfil és femení en un 71,6% dels casos i empra al 69,4% dels col·legiats (48.424), elevant-se aquesta xifra al 86,7% si tenim en compte solament els col·legiats en actiu
- altres modalitats d'exercici amb un ampli nombre de col·legiats són Alimentació, 10.521; Dermofarmàcia, 9.634; Ortopèdia, 8.431; Anàlisis Clíniques, 3.705; Farmàcia Hospitalària, 1.879; o indústria farmacèutica amb 1.225.

Durant l'any 2015 a **975 farmàcies – considerades com de Viabilitat Econòmica Compromesa (VEC) – se'ls va aplicar l'índex corrector del marge** per contribuir a la seva sostenibilitat i a la continuïtat de la prestació farmacèutica que ofereixen a la població.

Font i més informació: [España cuenta con 21.937 farmacias comunitarias en las que desarrollan su labor asistencial 48.424 farmacéuticos](#) (via Portalfarma)

DERMOFARMÀCIA: DERMOANALITZADORS, MEDICINA ESTÈTICA I GESTIÓ PER CATEGORIES

L'ús d'aparells dermoanalitzadors com a complement de la dispensació de cosmètica i productes

dermofarmacèutics permet fer una recomanació personalitzada amb valor diferencial a l'usuari. És una **possible àrea d'especialització** de les farmàcies en la dispensació i el consell dermofarmacèutic per mitjà del diagnòstic de tipus de pell, estat fisiològic i grau de fotoenvelliment. D'aquesta manera donarem un valor afegit als tractaments dermocoscètics ajustat a les diferents necessitats dels usuaris.

La tercera edició de la conferència "**Ús de dermoanalitzadors per a un consell personalitzat**" (7 d'abril) va permetre als alumnes assistents conèixer l'ús i la funcionalitat d'aquests aparells i aprendre a utilitzar-los en situacions concretes tant per recomanar el tractament més adequat com per fer seguiment dels tractaments dispensats.

Montserrat Ribó, Marta Sanz i Núria Bosch

El quadre docent el van formar **Montserrat Ribó**, doctora en farmàcia, directora de la Unitat Dermocoscètica i Galènica a l'Institut de Dermatologia I. Umbert, i responsable de formulació magistral en farmàcia comunitària; i **Marta Sanz**, farmacèutica i responsable de formació de Microcaya, SA.

El farmacèutic expert en dermofarmàcia es pot diferenciar en professionalitat i qualitat del seu consell "per això és important marcar les característiques mínimes de qualitat dels mesuraments que realitzem: hidratació, greix capil·lar, elasticitat, fototipus, descamació de la pell, etc." matisa **Núria Bosch**, ex vocal de Dermofarmàcia

i **Productes Sanitaris del COFB** i coordinadora de la formació. "Així mateix, és important tenir en compte que **la pell ha d'estar en condicions òptimes perquè les mesures siguin fiables** (humitat, temperatura, neteja de la pell, etc.)"

El farmacèutic també és expert en el medicament i en salut: ha de tenir en compte la **medicació que està prenent el pacient**, **possibles efectes secundaris** que puguin afectar a l'estat de la pell o **l'existència de malalties que requereixen una especial cura de la pell**, "i en aquest camp podem analitzar i valorar quin són els paràmetres que hem de tenir en compte i que poden ser útils per fer un seguiment del pacient, **aportant valor al consell professional**" explica Bosch.

DERMOFARMÀCIA: DERMOANALITZADORS, MEDICINA ESTÈTICA I GESTIÓ PER CATEGORIES

D'altra banda, la conferència "**Medicina estètica i dermofarmàcia: dos grans aliats**" (3 de maig) va servir per transmetre en què consisteixen els diferents tractaments de medicina estètica actuals i com **el consell farmacèutic pot complementar aquests tractaments per aconseguir millors resultats**. La conferència va comptar amb l'experiència de la dermatòloga **Paloma Cornejo**, especialitzada en medicina estètica i laserteràpia amb més de vint anys d'experiència. Va moderar l'acte **Núria Bosch**.

Paloma Cornejo

Paloma Cornejo i Núria Bosch

El coneixement de les diferents tècniques, indicacions, efectes i productes cosmètics necessaris millorarà el consell que pugui facilitar el farmacèutic a l'usuari. "El resultat dels tractaments de medicina estètica no només depèn del tractament en si, sinó que hi **juguen un paper important la tècnica, la seva aplicació i també les rutines de cura de la pell que es fan, tant abans com després del tractament**" explica **Núria Bosch**, que va coordinar i presentar l'acte.

La fotoprotecció esdevé imprescindible tant en la prèvia com en el tractament posterior: "sovint es dóna importància a la intervenció però no sabem que s'ha d'evitar l'exposició al sol; per exemple, en el cas del làser, cal evitar el sol abans perquè capta la melanina i, després, perquè pot provocar cremades importants" explica Bosch. Els tractaments medicoestètics requereixen **cures prèvies, durant i després i la col·laboració del farmacèutic és essencial:** "el farmacèutic pot orientar a molts pacients, ajudant al compliment o a la prevenció i al tractament de les complicacions que poden aparèixer, també potenciar i assegurar el bon resultat dels mateixos".

Núria Bosch

El curs **“L’art de vendre cosmètica de forma rendible: gestió per categories”** (9 i 10 de maig) feia explícites les estratègies per optimitzar la rendibilitat de la farmàcia amb solucions específiques i pràctiques: cada usuari és únic i especial. La formació tenia per objectius ensenyar a rendibilitzar l’espai d’exposició de la farmàcia i també les categories de venda lliure més importants, definir l’assortiment òptim -què, per a què i per què treballar determinades marques-, fer anàlisi DAFO de la farmàcia -punts dèbils, amenaces, punts forts i oportunitats- i aprendre a planificar, controlar i definir les estratègies eficients en la gestió de la cosmètica a la farmàcia.

“La farmàcia ha de conèixer els **factores claus de la gestió de la dermofarmàcia**, per poder evolucionar en aquest camp, i la importància de la planificació de les campanyes” explica **Núria Bosch**, coordinadora d’aquesta formació. “Ens trobem davant d’un usuari que vol comprar divertint-se, un **usuari que és molt expert, és més emocional i cada dia està més ben informat**”.

Entre els apunts més destacats de la formació: la importància de la **gestió de les persones**, tant dels usuaris com dels col·laboradors, conèixer i planificar la **gestió de categories** (distribució de l’espai, gestió de la selecció de les marques i laboratoris a treballar) i saber **diferenciar-se com a professional especialitzat en dermofarmàcia**. Per aconseguir-ho, la formació és essencial: coneixements teòrics de l’estructura de la pell, tipus de pell, envelliment, etc. “**Una bona formació tècnica ens permetrà oferir un bon consell al nostre usuari diferenciant-nos per la nostra professionalitat i coneixements**” matisa Bosch. Com a **punts claus**: saber preguntar, conèixer les rutines cosmètiques, conèixer els tractaments que volem recomanar a l’usuari que ve a la farmàcia, i practicar.

La docent del curs va ser **Asun Arias**, sòcia i directora general d’Asun Arias Consultores, especialitzada en gestió per categories i RH a l’oficina de farmàcia, màster en gestió d’empresa i màrqueting per l’Instituto Directivos de Empresa, màster en intel·ligència emocional i coaching i professora de tres màsters internacionals al CESIF.

Asun Arias

DERMOFARMÀCIA: DERMOANALITZADORS, MEDICINA ESTÈTICA I GESTIÓ PER CATEGORIES

Amb la col·laboració de:

Conferència "Ús de dermoanalitzadors per a un consell personalitzat"

Conferència "Medicina estètica i dermofarmàcia: dos grans aliats"

Curs "L'art de vendre cosmètica de forma rendible: gestió per categories"

MÀSTER D'ORTOPÈDIA PER A FARMACÈUTICS: QUÈ DIUEN ELS ALUMNES?

Cartell de la IV edició del Màster d'ortopèdia per a farmacèutics

El 10 de maig va finalitzar la IV edició del Màster d'ortopèdia per a farmacèutics amb la presentació i defensa, per part dels alumnes, del Treball de Final de Màster (TFM). Els estudiants van haver de presentar els projectes detallant totes les característiques de la iniciativa, com la viabilitat, els aspectes innovadors, o les raons per les quals s'està o s'hauria de dur a terme el projecte.

Hem plantejat algunes preguntes a quatre estudiants, **David Rovira**, **Maria Sardà**, **Núria de Bolós** i **Núria Escarrer**, que cursaren aquesta edició de la formació per així poder saber quina era la seva opinió respecte als estudis:

1. Com valoraries, en general, el màster? Ha complert les teves expectatives?

- **David Rovira:** "Sí, compleix les expectatives. La formació és bona, és molt forta. Els objectius són molt clars i al final surts amb la sensació que realment has fet un màster. Això és el més important, sortir d'aquí amb la sensació que surts preparat."
- **Maria Sardà:** "Bé, jo penso com ell. Realment ha complert les expectatives, ja que, no només és un curs, sinó que s'aporten eines per poder-te dedicar a l'ortopèdia pròpiament. Vull dir, el màster implica adquirir uns coneixements que et donen peu a poder començar amb aquesta tasca nova que jo, personalment, no en tenia ni idea."
- **Núria de Bolós:** "Sí, jo m'afegeixo al que han dit amb escriure. Jo no m'esperava tantes coses. És la base per començar de veritat. I realment t'engresques a dir: 'Va, doncs tirarem endavant l'ortopèdia'. A mi m'ha engrescat."
- **Núria Escarrer:** "Sí, la veritat és que les ha complert perfectament, inclús millor del que jo esperava. És un màster molt complet en què la part teòrica és molt bona però que, sobretot, destacaria la part pràctica que inclou."

MÀSTER D'ORTOPÈDIA PER A FARMACÈUTICS: QUÈ DIUEN ELS ALUMNES?

2. Creus que el farmacèutic pot tenir un paper clau en els problemes relacionats amb l'ortopèdia?

- **David Rovira:** "Sí perquè som la primera barrera sanitària, som un primer actor, i no ens traiem el problema de sobre. Nosaltres, com que volem afrontar el problema d'una persona, fem el màster per aconseguir tenir una formació, un bagatge suficient per donar consell sanitari al pacient. Que pugui dir que li han solucionat el problema. Jo penso que aquesta eina, per a nosaltres és espectacular."

- **Maria Sardà:** "Jo penso que sí. Perquè és un primer punt d'atenció, des d'on podem solucionar alguns problemes prèviament a la intervenció facultativa."

- **Núria de Bolós:** "Cada dia més penso que els pacients et vénen a demanar ajuda. Em vaig apuntar al màster perquè em demanaven molta ajuda en el camp de l'ortopèdia que no sabia resoldre. Al meu barri, la gent va a la farmàcia per tot".

Núria de Bolós, Maria Sardà i David Rovira, d'esquerra a dreta respectivament

- **Núria Escarrer:** "Sí, bàsicament, perquè dins de la farmàcia tenim un flux de molta gent que realment ja necessita productes d'ortopèdia. Tota la gent gran que ens ve a comprar medicaments segurament necessita ajudes i nosaltres no els hi estem donant i les estan anant a buscar a fora. Per tant, és un punt per treballar."

3. El recomanaries?

Tots quatre van respondre que sí.

La vocal d'Ortopèdia del Col·legi, Montserrat Gironès, coordinadora de la formació, conclou:

"Un any més podem fer una **valoració positiva del màster**: els alumnes acaben la formació amb la seguretat de saber treballar l'ortopèdia, amb domini de l'anatomia i les ortesis per al tractament o correcció de diferents patologies. Per tant, considerem prioritari seguir cursant aquesta especialització tan positiva pel futur de la nostra professió com agents sanitaris de referència."

A través d'aquesta formació, els alumnes han pogut **ampliar i actualitzar els coneixements teòrics d'anatomia, fisiologia, biomecànica i fisiopatologia del cos humà relacionats amb l'ortopèdia, i aconseguir els coneixements i les habilitats pràctiques per elaborar, adaptar i dispensar correctament articles ortopèdics.**

El màster té **periodicitat bianual**. La V edició 2017-2018 s'anunciarà al web institucional www.cofb.org pròximament.

Imatges d'una de les sessions de taller del Màster d'ortopèdia:

Potser també t'interessa:

- [Nous farmacèutics es formen al Màster d'Ortopèdia \(Blog\)](#)
- [Què es fa a les sessions de taller del Màster d'Ortopèdia? \(Blog\)](#)
- [Màster d'ortopèdia per a farmacèutic \(Vimeo\)](#)

NOVETATS EN EL TRACTAMENT DEL REFLUX GASTROESOFÀGIC

El **reflux gastroesofàgic** és el pas del contingut gàstric a l'esòfag, un fet que es produeix diàriament de manera fisiològica sense que produeixi símptomes ni patologia digestiva. L'efecte de l'àcid clorhídric i la pepsina contingudes en el reflux gàstric, sobre l'epiteli esofàgic, poden danyar la barrera protectora i augmentar la permeabilitat de la mucosa. La malaltia per reflux gastroesofàgic (MRGE) és un conjunt de signes i símptomes causats pel contacte excessiu del contingut gàstric amb la mucosa esofàgica. La **prevalença actual** d'aquesta patologia a **Espanya és del 31,6%**: té una evolució crònica amb períodes simptomàtics amb pirosis, dolor i regurgitació àcida; símptomes menys característics com nàusees i vòmits, epigastràlgia, aerofàgia; i símptomes més atípics com tos crònica, broncospasme, dolor toràcic pseudoanginos, laringitis, granulomes laringis o pèrdua de l'esmalt dentari.

El doctor Serra a la conferència que va acollir el COFB

A la conferència "**Reparació de l'epiteli esofàgic. Un nou camí per al tractament del reflux gastroesofàgic**", que va acollir el COFB el 5 de maig, el doctor **Jordi Serra**, cap de la Unitat de Proves Funcionals Digestives de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona, va explicar que actualment disposem de medicaments que actuen sobre la inhibició de l'acidesa gàstrica com són els **antiàcids**, els **antagonistes H2**, i els **inhibidors de la bomba de protons**. D'altra banda trobem els **alginats**, que actuen de manera mecànica formant una barrera protectora a l'estómac per evitar el reflux gàstric calmant l'ardor a la boca d'aquest òrgan.

Davant les dades de què **més del 30% dels pacients amb teràpia amb inhibidors de la bomba de protons no aconsegueixen resoldre els símptomes**, en aquesta conferència es va presentar un **nou medicament** format per tres components amb tres accions diferents:

- el **sulfat de condroitina**, més abundant en els teixits amb una gran matriu extracel·lular (com els que formen els teixits connectius -cartílag, pell, vasos sanguinis, lligaments i els tendons-) que ha demostrat protecció epitelial de la mucosa esofàgica protegint les àrees desepitelitzades de l'agressió àcida;
- l'**àcid hialurònic**, un constituent essencial de la matriu extracel·lular de tots els teixits animals -sent especialment abundant en els teixits connectius-, que ajuda a crear la trama de la matriu extracel·lular mitjançant les seves interaccions amb els proteoglicans o el col·lagen i que actua com a reparador;
- i el **Poloxàmer 407**, que forma amb els dos anteriors un complex macromolecular amb activitat de barrera a la mucosa esofàgica perllongant l'acció, una acció bioadhesiva termo-reversible, el fenomen de termogel és reversible caracteritzat per una transició solució/gel depenent de la temperatura,

convertint-se en un semisòlid amb l'augment de temperatura. "Aquesta combinació no s'ha associat a efectes adversos greus, és ben tolerat i es pot utilitzar en diabètics, intolerants al gluten i la lactosa. Es presenta com un coadjuvant dels inhibidors de la bomba de protons (IBP) en la MRGE, tant per adults com per nens" matisa **Mercè Barau**, anterior vocal del COFB i coordinadora d'aquesta formació.

Després de la presentació es va produir un intens debat sobre el nou medicament i es van plantejar preguntes sobre la seva actuació i els assajos clínics que té de moment.

[Fitxa Reflux gastroesofàgic o regurgitació \(via Farmaceuticonline\)](#)

Amb la col·laboració de:

TRACTAMENTS DE TABAQUISME: PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI EAGLES

L'estudi EAGLES (Evaluating Adverse Events in a Global Smoking Cessation Study) és un treball sobre la seguretat i eficàcia dels tractaments farmacològics de la cessació tabàquica en pacients neuropsiquiàtrics. El 6 de juliol es va presentar, per primer cop a l'Estat, a la seu del COFB, en un acte organitzat per la Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum del Tabac (SCATT) en col·laboració amb el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya, el Col·legi de Farmacèutics de Barcelona i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

D'esquerra a dreta: Eugeni Bruguera, Guillermo Bagaria, Àngela Martínez i Sílvia Mondón

L'acte va anar a càrrec d'**Eugeni Bruguera**, cap de la Unitat de Conductes Addictives i de la Unitat de Tabaquisme del Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona, i **Sílvia Mondón**, de la Unitat de Conductes Addictives del Servei de Psiquiatria de l'Institut de Neurociències de l'Hospital Clínic de Barcelona, dos dels tres investigadors principals, juntament amb **Cristina Pinet**. Van presentar **Àngela Martínez**, presidenta de l'SCATT, i **Guillermo Bagaria**, vocal de la Junta de Govern del COFB.

4028 no psiquiàtrics. **Conclou que tant la vareniclina (agonista nicotínic) com el bupropió (antidepressiu, deshabitador del tabac) no tenen efectes adversos neuropsiquiàtrics significatius respecte al placebo.** Tots els tractaments analitzats (vareniclina, bupropió i TSN) són més efectius que el placebo.

La prestigiosa revista *The Lancet* va publicar al mes d'abril les dades de l'estudi EAGLES. Aquest assaig és, fins avui, l'estudi clínic més destacat que ha avaluat les opcions farmacològiques disponibles per deixar de fumar.

[Veure publicació a The Lancet](#)

A l'estudi hi han participat 140 centres de 16 països amb 8.144 fumadors categoritzats en dues cohorts: 4.116 pacients psiquiàtrics i

Les conclusions més rellevants són:

- La seguretat mostrada de tots els tractaments.
- La seguretat demostrada també en pacients amb problemes psiquiàtrics controlats.
- El pacient psiquiàtric pot ser tractat amb qualsevol dels tres fàrmacs estudiats.
- Demostrada l'eficàcia de tots els tractaments farmacològics enfront de placebo i per tant la seva evidència científica.
- Que a les dosis estudiades i en monoteràpia, el tractament amb la vareniclina és el que proporciona un més alt percentatge de cessació, comparada amb els altres.

"A partir d'aquest estudi s'elimina l'advertència de risc associat de la vareniclina i del bupropió dels seus prospectes. Una altra conseqüència destacable és que els pacients fumadors amb antecedents psiquiàtrics estables podran utilitzar qualsevol dels tres tractaments per deixar de fumar sense por que la seva patologia de base sigui agreujada. És conegut que l'abandonament del tabac en malalt mental afavoreix la seva situació personal i millora el seu estat en general. Per tant, són els més beneficiats del resultat d'aquest estudi" explica **Montserrat Moral**, vicepresidenta de l'SCATT.

"En acabar l'exposició hi va haver un interessant i espontani debat sobre les possibilitats que obre aquest estudi en l'ús de les eines farmacològiques i la col·laboració entre els diferents professionals sanitaris que aborden la cessació tabàquica i en el que el col·lectiu farmacèutic té un important paper a aportar" conclou **Guillermo Bagaria**, vocal del COFB.

Potser també t'interessa:

- [Setmana sense fum: decideix-te a deixar de fumar, el farmacèutic et pot ajudar](#) (Blog)
- [La farmàcia, present en la VI Jornada de la Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac](#) (Blog)

QUINS SÓN ELS PROJECTES BECATS PEL COFB A LA CONVOCATÒRIA 2016-2017?

El COFB continua **promovent la recerca en l'àmbit farmacèutic** a través de les beques col·legials que atorga any rere any, gràcies a les quals dóna suport a la investigació de diferents projectes per tal que els equips de treball els puguin desenvolupar. L'interès professional, la multidisciplinarietat, l'impacte social, la novetat científica, la metodologia i la viabilitat del projecte són aspectes que el Tribunal que ha avaluat els catorze treballs rebuts ha considerat per a la puntuació.

El **Tribunal de Beques professionals del Col·legi**, que també farà el seguiment del desenvolupament dels treballs becats, el componen Tomàs Casasin, anterior vocal d'Hospitals; Josep Manel Llop, vocal; Pilar Gascón, vocal d'Investigació i Docència; Mercè Barau, anterior vocal; Juan Carlos Juárez, farmacèutic d'hospital, i Diego Muñoz-Torrero, farmacèutic i vicedegà de recerca de la Facultat de Farmàcia.

El Tribunal de beques i els responsables dels projectes becats del COFB, acompanyats pel president del Col·legi, Jordi de Dalmases

Els **projectes becats pel Col·legi amb 9.000 euros**, per tal de fer possible el seu desenvolupament, han estat:

Farmacogenètica de les estatines: cap a una medicina personalitzada.

Autors: *Cristina Ruiz, Beatriz Candá, Ariadna Padró, Xavier Pintó.* Hospital Bellvitge.

La resposta terapèutica presenta gran variabilitat interindividual (20-60%) en la disminució del c-LDL, dels triglicèrids i en l'augment del colesterol HDL. En l'actualitat, s'està investigant si aquesta variabilitat és conseqüència de la presència d'alguns polimorfismes genètics. Estudi prospectiu, observacional i multicèntric en 137 pacients.

Objectius:

- Estudiar si el polimorfisme Trp719Arg (rs20455) del gen KIF6, influeix en la resposta al tractament amb simvastatina, atorvastatina o rosuvastatina.
- Analitzar els canvis de tipus quantitatiu en la concentració plasmàtica de c-LDL, c-HDL i triglicèrids.
- Analitzar els canvis de tipus qualitatiu basats en la consecució o no dels objectius que dictaminen les guies clíniques segons la concentració final de c-LDL.

Bicarbonat nebulitzat, una de les peces que faltava per evitar les infeccions en fibrosi quística. Autors: *Núria Rudi, Amalú Vasquez, Montserrat Bosque, Anna Estefanel, Maria Queralt Gorgas.* Hospital Parc Taulí.

La fibrosi quística (FQ) és una malaltia autosòmica recessiva que a Espanya té una incidència d'1/5000 nascuts vius. Presenta una elevada morbimortalitat, amb una supervivència al voltant dels 40 anys de vida. S'han identificat més de 1900 tipus de mutacions, no obstant això, 26 d'elles es troben en el 90% dels pacients amb FQ, sent la més freqüent i greu la delta F508, responsable del 75% del total de mutacions. Estudi prospectiu, comparatiu i aleatoritzat en una població de 54 pacients diagnosticats de fibrosi quística entre 6 i 18 anys.

Objectius:

- Valorar si el bicarbonat nebulitzat redueix la freqüència d'infeccions bacterianes i fúngiques pulmonars.
- Analitzar la variació de pH de la via aèria després de la teràpia amb bicarbonat nebulitzat.
- Comparar l'efecte del bicarbonat sòdic nebulitzat versus el sèrum salí hipertònic 7% sobre l'obstrucció bronquial.
- Comparar la qualitat de vida dels pacients amb o sense tractament amb bicarbonat nebulitzat.
- Calcular l'adherència al tractament.
- Identificar les possibles reaccions adverses.

QUINS SÓN ELS PROJECTES BECATS PEL COFB A LA CONVOCATÒRIA 2016-2017?

La novetat d'aquest any ha estat la **convocatòria d'una beca d'innovació dotada amb 6.000 euros**. S'han presentat quatre projectes, i la beca ha estat atorgada a:

Desenvolupament d'una aplicació per dispositius mòbils sobre interaccions entre medicaments i exercici físic. Autors: Juan Carlos Juárez, José Bruno, Jordi Lluís Ribas. Universitat de Barcelona, Escola de Medicina de l'Esport i Hospital Universitari Vall d'Hebron.

El 37% de la població practica algun tipus d'exercici físic. L'evidència de possibles interaccions entre l'activitat física i els medicaments està descrita en diferents publicacions.

Objectius:

- Desenvolupament d'una aplicació mòbil o app de suport al professional sanitari, amb continguts fonamentats en la medicina basada en proves per facilitar a professionals de salut (farmacèutics, fisioterapeutes i metges de medicina esportiva):
  - Registrar els pacients amb activitat esportiva i medicació concomitant.
  - Oferir tractament farmacològic bàsic si es produeix lesió física.
  - Oferir informació sobre les interaccions de la farmacoteràpia amb l'activitat física amb, descripció, riscos i recomanacions, indicant com pot alterar el rendiment esportiu.

Potser també t'interessa:

- [Quins són els projectes becats a la convocatòria 2015-2016? \(Blog\)](#)
- [Beques col·legials 2014-2015: què s'ha aconseguit? \(Blog\)](#)

TALLER PRÀCTIC SOBRE BOT PLUS 2.0

Bot PLUS 2.0 és la base de dades del coneixement sanitari per a la consulta d'informació homogènia i actualitzada relativa a medicaments d'ús humà i animal, productes de parafarmàcia, malalties i interaccions, així com per facilitar la pràctica de Serveis Professionals Farmacèutics. Bot PLUS 2.0 està considerada **una de les fonts de referència de medicaments a Espanya** amb informació avaluada, contrastada i de qualitat.

Amb l'objectiu de practicar el maneig de les aplicacions que ofereix aquest programa per treure'n el màxim profit i repassar les novetats del 2015 i 2016 que presenta, l'11 de maig va tenir lloc al Col·legi un **taller formatiu**. 64 col·legiats, dividits en dos grups, van assistir a aquesta formació.

"El taller s'ha centrat a practicar el maneig de les aplicacions que ofereix el programa i repassar les novetats que el programa ofereix. Els assistents han coincidit en què la formació ha estat molt profitosa per poder conèixer més a fons l'eina i d'aquesta manera treuen el màxim benefici" explica **Mònica Gallach, responsable de l'àrea de Formació** del Departament de Formació i Desenvolupament Professional del COFB.

Antonio Blanes durant la seva intervenció al taller

El quadre docent el van formar **Antonio Blanes i Iván Espada**, ambdós membres del departament tècnic del Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos.

Més informació:

- [Bot PLUS Web 2.0](#) (via Portalfarma – Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos)
- Nota de premsa: [Nueva versión de Bot PLUS 2.0 App, la aplicación para móviles con información de 17.000 medicamentos y 2.000 principios activos](#) (via Portalfarma)

NOVA EDICIÓ DE LA REVISTA CIENTÍFICA DEL COL·LEGI, CIRCULAR FARMACÈUTICA

Ja es pot llegir un **nou número de Circular Farmacèutica**, la revista científica que el Col·legi publica trimestralment i que recull articles elaborats per professionals sanitaris de reconegut prestigi. En aquesta nova edició, hi destaquen tres temes: anàlisi de les repercussions del virus de l'Èbola a Espanya, explicacions dels nous hipolipemians monoclonals (evolocumab i alirocumab) i l'estudi en profunditat de l'artritis idiopàtica juvenil sistèmica.

La Circular Farmacèutica és la publicació científica del COFB on es donen a conèixer les novetats terapèutiques, així com continguts relacionats amb l'atenció farmacèutica o la salut pública.

Aquesta publicació està disponible en PDF. Sumari del nou número:

Vol. 74, núm. 2, segon trimestre 2016

- Editorial: T. Casasín
- Farmacoteràpia: Propostes noves en el tractament de l'ili paralític. Utilització de Gastrografin com a possible teràpia / Nous Hipolipemians
- Espigolant
- Casos clínics: L'artritis idiopàtica juvenil sistèmica / Calcifilaxi
- Salut pública: quines van ser les conseqüències de la crisi de l'ebola a Espanya?
- Innovadors
- Vademecum Cultural

[Veure números anteriors de Circular Farmacèutica \(via cofb.org\)](#)

LA SEGURETAT EN LA PREPARACIÓ I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS BIOPERIL·LOSOS

Els Serveis de Farmàcia dels hospitals reben, emmagatzemen, distribueixen i moltes vegades preparen medicaments que són potencialment peril·losos per a la salut dels treballadors del centre i acompanyants dels pacients. La preocupació dels representants sindicals, de les Unitats Bàsiques de Prevenció de riscos laborals i dels responsables dels serveis ha crescut en els últims anys i s'ha encetat un procés global de revisió de l'estat de la qüestió, enfocant com i amb què s'ha de protegir al personal. És per aquesta raó que la Societat Catalana de Farmàcia Clínica (SCFC) i el COFB van organitzar una jornada de reflexió, el 26 de maig, a la que es van convidar experts en la matèria, personal d'infermeria i caps de Servei de Farmàcia. Van coordinar l'acte **Tomàs Casasin**, anterior vocal d'Hospitals del Col·legi, i **Julio Martínez**, president de la SCFC.

Joan A. Schoeneneberger, un dels ponents de la jornada, resumeix els **aspectes més destacats**:

Xavier Guardino (INSHT)

La sessió, que va aplegar un nombrós públic professional, es va iniciar amb la presentació del tema i dels ponents per part del president de la SCFC el **Julio Martínez**. El primer ponent, **Xavier Guardino**, enginyer químic i director del Departament d'Informació i Documentació del Centro Nacional de Condiciones de Trabajo de l'Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT), va explicar la recent "**Nota Tècnica de Prevenció 1051**" del INSHT, en la que es posen al dia les recomanacions dels organismes oficials sobre la qüestió. Va fer un repàs històric del problema de la contaminació dels espais de treball hospitalaris amb restes de citostàtics, del context legal i normatiu en el qual ens movem actualment i de com a parer seu s'hauria de reforçar la lluita contra aquesta contaminació amb noves mesures.

LA SEGURETAT EN LA PREPARACIÓ I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS BIOPERILLOSOS

El següent ponent, **Jose Luis Poveda**, cap de Servei de Farmàcia de l'Hospital La Fe de València, va presentar els resultats de l'aplicació d'un ambiciós i alhora exitós programa que tenia com a objectiu reduir de forma dràstica la presència de restes de fàrmacs perillosos als diferents recintes i àmbits de treball. Un dels aspectes més destacats del pla que l'Hospital La Fe de València va aplicar va ser la **utilització de sistemes de transferència tancats en la preparació d'injectables junt amb altres mesures tècniques i organitzatives** que va explicar de forma detallada. També va assenyalar que els objectius es van assolir després de bastants mesos d'intens treball, amb un ampli programa de formació del personal i la necessària demostració amb metodologia científica de l'efectivitat de les mesures endegades.

Jose Luis Poveda (Hospital La Fe de València)

Yvonne Fernández (Fundació Puigvert)

Seguidament **Yvonne**

Fernández, responsable de la unitat de Prevenció de Riscos Laborals de la Fundació Puigvert, va fer un repàs

exhaustiu dels **Equips de Protecció Individual (EPIs)** disponibles en l'àmbit de la preparació de medicaments perillosos i de les característiques que s'han de tenir en consideració quan es seleccionen. Els EPIs són un complement indispensable a utilitzar junt amb la resta de tecnologies a l'abast com les cabines de seguretat biològica o els sistemes de transferència tancats.

La segona part de la sessió es va iniciar amb la intervenció d'**Anna de Arriba**, infermera de l'Hospital de Dia IOB Quirón Barcelona, que va explicar com aborda l'administració de medicaments perillosos el personal d'infermeria de les unitats de tractament. De la seva intervenció cal destacar que **les preparacions medicamentoses que arriben del Servei de Farmàcia han de venir munits d'equips purgats amb solucions netes i que en**

l'administració s'utilitzen equips amb diferents ports que un cop connectats a les preparacions ja no s'han de desconnectar.

A continuació els responsables de Servei de Farmàcia, **Raquel López** (Fundació Puigvert) i **Joan A. Schoeneneberger** (Hospital Arnau de Vilanova, Lleida), van exposar el seu punt de vista sobre la qüestió a debat. És un fet que tant hospitals monogràfics com La Clínica Puigvert com hospitals generals com l'Arnau de Vilanova gestionen medicaments perillosos, considerant com a tals els que figuren a la llista del Instituto Nacional para la Seguridad y Salud Ocupacional (NIOSH). **Els centres tenen la missió de disposar d'informació actualitzada sobre el grau de perillositat dels medicaments que**

Anna de Arriba (Hospital de Dia IOB Quirón Barcelona)

Joan A. Schoeneneberger (Hospital Arnau de Vilanova, Lleida) i Raquel López (Fundació Puigvert)

gestiona i assegurar que els que ho siguin es manipulen adequadament per tal d'evitar qualsevol contacte dels treballadors, pacients i acompanyants. Amb aquest objectiu és **convenient dissenyar plans especials per a la utilització de medicaments perillosos, plans que hauran de ser impulsats per comissions multidisciplinàries i abordar tots i cadascun dels punts sensibles:** la recepció, l'emmagatzemament, la preparació per a l'administració, la dispensació i la mateixa administració.

Finalment, es va discutir el tema de la perillositat dels medicaments en investigació

que moltes vegades és molt desconeguda i que obliga a investigadors u personal de les àrees implicades a aplicar el principi de la prudència.

Com a conclusió de la jornada es desprèn la **necessitat d'estudiar i avaluar les diferents opcions tecnològiques disponibles per millorar la seguretat del personal que manipula medicaments perillosos**, amb especial interès pel que fa a l'ús de sistemes de transferència tancats en la preparació de medicaments injectables.

LA SEURETAT EN LA PREPARACIÓ I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS BIOPERIL·LOSOS

Amb la col·laboració de:

RECOMANACIONS DEL FARMACÈUTIC: COM PODEM PREVENIR ELS EFECTES DE L'ONADA DE CALOR?

Un any més, el Departament de Salut ha posat en marxa el **Pla d'actuació per prevenir els efectes de l'onada de calor sobre la salut (POCS)** que s'ha dut a terme des de l'estiu de 2004, i en el qual hi participen diverses entitats i organismes, entre ells el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya.

Les farmàcies són establiments sanitaris que faciliten informació sobre com evitar els problemes causats per la calor.

Recomanacions per minimitzar els efectes negatius de l'onada de calor

A casa controleu la temperatura:

- Durant les hores de sol, tanqueu les persianes de les finestres on toca.
- Obriu les finestres de casa durant la nit, per refrescar-la.
- Estigueu-vos a les estances més fresques.
- Utilitzeu a algun tipus de climatització per refrescar-vos i refrescar l'ambient (ventiladors, aire condicionat, ventalls, etc.). Si no teniu aire condicionat, mireu de passar les hores de més calor en llocs climatitzats (biblioteques, centres comercials, cinemes, etc.).
- Refresqueu-vos sovint amb dutxes, tovalloles mullades amb aigua, etc.

Al carrer eviteu el sol directe:

- Porteu una gorra o un barret.
- Utilitzeu roba lleugera (com la de cotó), de colors clars i que no sigui ajustada.
- Procureu caminar per l'ombra, estar sota un para-sol quan sigueu a la platja i descansau en llocs frescos del carrer o en espais tancats que estiguin climatitzats.
- Porteu aigua i beveu-ne sovint.
- Mulleu-vos una mica la cara i, fins i tot, la roba.
- Vigileu en els trajectes amb cotxe durant les hores de més sol i no hi deixeu els infants o persones fràgils amb les finestres tancades.

Cartell informatiu "Un estiu ben fresc" (clicqueu a la imatge per fer-la més gran)

RECOMANACIONS DEL FARMACÈUTIC: COM PODEM PREVENIR ELS EFECTES DE L'ONADA DE CALOR?

Reduïu l'activitat física quan faci més calor:

- Eviteu sortir a les hores del migdia, que és quan fa més calor.
- Reduïu les activitats intenses.

Hidrateu-vos i alimenteu-vos bé.

- Beveu aigua i suc de fruita fins i tot sense tenir set.
- No prengueu begudes alcohòliques.
- Eviteu els menjars molt calents i els que aporten moltes calories.

Si una persona experimenta una temperatura corporal termometrada molt alta, té mal de cap, presenta nàusees, té set intensa, somnolència, pèrdua del coneixement o convulsions, pot estar patint un cop de calor. Davant d'això, traslladeu a la persona a un lloc fresc, doneu-li aigua si està conscient, refredeu-la mullant-la, venteu-la per refrescar-la i truqueu urgentment al 061.

Vídeo de consells contra la calor: "Un estiu ben fresc"

Medicaments i calor

Les persones d'edat avançada i els nens són més susceptibles de patir problemes relacionats amb la calor, així com les persones que duen a terme una activitat física important. Però també els pacients tractats amb determinats medicaments hauran d'extremar les precaucions. És el cas dels **fàrmacs diürètics**, que poden facilitar encara més la pèrdua de líquids, i dels **tranquil·litzants i antidepressius**, que en certa forma impedeixen la pèrdua de calor de l'organisme.

En altres casos, els medicaments agreugen els efectes de la calor, com ara els **antihipertensius**, que fan baixar la pressió arterial. També es pot presentar un augment de l'efecte del medicament a causa de la deshidratació, que pot reduir l'eliminació del fàrmac.

La calor també pot afectar la qualitat dels medicaments que es guarden a casa, si no es conserven en lloc sec i tan fresc com sigui possible. No s'hauran d'exposar mai directament al sol ni a temperatures elevades, i caldrà conservar a la nevera els que així ho indiquin en l'envàs.

També podeu consultar les **recomanacions de l'Agència Espanyola del Medicament (AEMPS)** sobre el [bon ús dels medicaments en cas d'onada de calor](#).

Font: [medicaments i calor](#) (via Farmaceuticonline)

Més informació d'interès:

- [Consells per prevenir els efectes de la calor](#) (via Agència de Salut Pública de Catalunya -ASPCAT-)
- [Prevención Efectos Altas Temperaturas – Plan verano 2016](#) (via Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad)
- [Mesures d'actuació ambiental per prevenir la calor – document PDF](#) (via Departament de Treball, Afers Socials i Famílies)

A L'ESTIU, EL FARMACÈUTIC ET RECOMANA QUE CUIDIS DELS TEUS ULLS

El sol és fonamental perquè existeixi vida, és imprescindible perquè el nostre organisme sintetitzi vitamina D, però l'abús del sol pot produir danys en el nostre cos al que no són aliens els nostres ulls. Tots som conscients que en l'estiu estem sota el sol més temps del desitjable, per això protegim la nostra pell, evitem les hores de màxima exposició i sabem que, encara sota els núvols, la llum ultraviolada va afectant la nostra pell. Però **no tots som conscients que el sol danya el teixit més sensible del nostre cos: el del nostres ulls.**

El Consejo de Colegios Oficiales de Farmacéuticos, a través de la Vocalia Nacional d'Òptica i Acústica, ha engegat una campanya sanitària sota el lema **Viu l'estiu, però cuida els teus ulls!**, amb la finalitat de promoure la protecció solar ocular entre la població.

S'ha elaborat una infografia informativa perquè els farmacèutics puguin traslladar a la població que l'exposició solar és acumulativa, i que per tant si no es protegeixen els ulls, o ho fan amb ulleres de sol sense garantia sanitària, poden aparèixer lesions oculars.

Recomanacions del farmacèutic

- Utilitzar ulleres de sol adequades, que han de reunir una sèrie de **requisits imprescindibles de seguretat i de filtrat adequat de les radiacions perjudicials.**
- **Adquirir les ulleres de sol en establiments sanitaris**, amb les adequades garanties, indicades en la seva etiqueta, entre altres marcat CE, indicacions d'ús i cures, tipus de filtre.
- Comprovar que les **ulleres no presentin arestes, ni lents esgarrapades o deformades**, que produeixin aberracions i/o alteracions cromàtiques.
- Tenir **especial cura amb els nens i adolescents**, ja que el seu ull està en formació i el cristal·lí que té una important funció de filtrat de la llum ultraviolada no està perfectament format. No val comprar-nos unes ulleres de moda i de marca per a nosaltres i per als nens unes de joguina.
- **Evitar les hores de màxima insolació**, especialment en esportistes i en treballadors que exerceixen el seu treball a l'aire lliure i **usar una ullera de sol adequada a aquestes circumstàncies**, que a més són un factor afegit de protecció davant qualsevol impacte en aquestes activitats.
- Extremar la **protecció pacients** que han estat sotmesos a **cirurgies oculars.**

- **Protegir-nos** especialment amb ulleres de sol polaritzades **de les superfícies que reflecteixen la llum solar**, com el mar o la sorra clara.
- **Vigilar l'ús d'alguns medicaments** antihistamínics, antibiòtics, quimioteràpics, anticonceptius, antipsoriàsics i tranquilizants.
- Finalment, **tenir en compte la tonalitat de les lents**, unes lents molt fosques, però de mala qualitat no ens protegeixen de les lesions ocasionades pel sol, perquè només afecten a la llum visible i no a la ultraviolada, no obstant això unes lents clares però de bona qualitat filtren la llum ultraviolada adequadament. A més les lents fosques, però de mala qualitat faran que es dilati més nostra pupil·la i penetri encara més la llum ultraviolada en els nostres ulls.

Font i més informació: [Campanya ¡Vive el verano, pero cuida tus ojos!](#) (via Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos)

Potser també t'interessa:

- [Recomanacions del farmacèutic: com podem prevenir els efectes de l'onada de calor?](#) (Blog)
- [Àmplia participació a la campanya per detectar els riscos de patir un càncer de pell engegada des de les farmàcies de Barcelona i l'Hospital Clínic](#) (Blog)
- [Dia Nacional de la Nutrició: els farmacèutics recorden la importància de la hidratació en gent gran i esportistes](#) (Blog)

Blog COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE BARCELONA

